

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - (...) Zakładu (...) w Ł. na rzecz J. W. kwotę 1.735,22 złotych tytułem dodatku stażowego i odsetek z ustawowymi odsetkami od dnia 26 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty, kwotę 450 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, nakazał pobrać od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Zakładu (...) w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 86 złotych tytułem kosztów sądowych, zaś w zakresie zasądzonej należności głównej nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowił następujący stan faktyczny:

Powód był zatrudniony w przedsiębiorstwie (...) od dnia 1 czerwca 1977 r.

Od początku stycznia 1991 roku do lutego 1999 roku w przedsiębiorstwie (...) obowiązywał zakładowy układ zbiorowy pracy, przewidujący dodatek za staż pracy po pięciu latach pracy w wysokości 7,5%, który za każdy następny pełny rok pracy wzrastał o 1,5% wynagrodzenia zasadniczego, bez górnej granicy.

W marcu 1999 r. dotychczasowy układ został zastąpiony ponadzakładowym układem zbiorowym, gdzie ustalono stawkę dodatku stażowego na 1,5% wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy i przewidziano górną granicę dodatku na 33%. Zawarto regulę, że pracownik, który w dniu wejścia w życie układu posiada prawo do dodatku wyższego niż 33% zachowuje go w takiej wysokości, bez prawa do dalszego wzrostu.

O wejściu w życie ponadzakładowego układu zbiorowego pracy pracodawca zawiadomił powoda, nie przedstawiając mu jednak oświadczenia o wypowiedzeniu dotychczasowych warunków umowy o pracę w części dotyczącej dodatku stażowego.

Kolejny ponadzakładowy układ zbiorowy pracy obowiązujący od 1 marca 2003 roku, w części dotyczącej dodatków stażowych pracowników, zawiera analogiczne zapisy, jak układ z 1 marca 1999 roku. Również regulamin wynagradzania dla pracowników, który wszedł w życie 1 lipca 2003 roku powtarzał w tym zakresie treść (...) z 1 marca 1999 r.

Pismem z dnia 14 lipca 2003 roku pracodawca wypowiedział powodowi dotychczasowe warunki umowy o pracę, podając, iż przyczyną wypowiedzenia jest zmiana uprawnień pracowniczych wynikających z (...) i regulaminu wynagradzania.

Z dniem 8 grudnia 2008 roku pozwany przejął powoda w trybie art. 23¹ kodeksu pracy.

Pozwany poinformował powoda o stosowaniu wobec niego dotychczasowych warunków zatrudnienia we wszelkich zakresach poza miejscem pracy.

Dodatek stażowy powoda w okresie objętym pozwem wynosił 36%, choć powinien być ustalony na poziomie z listopada 2003 roku i wynosić 43,5%. Różnica pomiędzy kwotą wypłaconą powodowi w spornym okresie, a kwotą dodatku należnego w okresie objętym pozwem wraz z odsetkami od tych kwot wynosi 1.735,22 zł.

Pismem z dnia 4 kwietnia 2013 roku powód wezwał pozwanego do uregulowania należności z tytułu wyrównania dodatku stażowego w wysokości 1.620,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

Ustalenia powyższe doprowadziły Sąd Rejonowy do wniosku, że powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ten wskazał, że od 1 marca 1999 r. pracowników (...) obowiązywał Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy zawarty dnia 1 stycznia 1999 r., który zastąpił obowiązujący do dnia 28 lutego 1999 r. Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, zaś w wyniku wprowadzenia (...) zmianie uległy między innymi zasady ustalania dodatków za staż pracy - według poprzednio obowiązującego układu zbiorowego dodatek stażowy wzrastał z każdym rokiem pracy o 1,5%, bez żadnego

maksymalnego ograniczenia, a w nowym układzie ustalono górną granicę dodatku stażowego na 33%, przy czym pracownicy, którzy w dacie wejścia w życie (...) mieli dodatek niższy, mieli możliwość osiągnięcia dalszego wzrostu dodatku, nie więcej jednak niż do 33%, zaś pracownicy, którym w dacie wejścia w życie układu przysługiwał dodatek wyższy niż 33%, nie mieli już takiej możliwości – zachowali oni procentowy wskaźnik dodatku bez prawa do jego dalszego wzrostu.

Sąd I instancji podkreślił, że stosunek postanowień układu zbiorowego pracy do ustawowych przepisów prawa pracy lub przepisów wydanych na ich podstawie określa art.9 k.p., natomiast relacje układu zbiorowego pracy do umowy o pracę reguluje art. 18 k.p. Podniósł, że art. 241¹³ § 1 k.p. przewiduje, iż korzystniejsze postanowienia układu, z dniem jego wejścia w życie, zastępują z mocy prawa wynikające z dotychczasowych przepisów prawa pracy warunki umowy o pracę lub innego aktu stanowiącego podstawę nawiązania stosunku pracy, zaś zgodnie z treścią art. 241¹³ § 2 k.p. postanowienia układu mniej korzystne dla pracowników wprowadza się w drodze wypowiedzenia dotychczasowych warunków umowy o pracę; regulacje ponadzakładowego układu zbiorowego pracy z 1999 r. w zakresie wysokości i sposobu obliczania dodatku stażowego były mniej korzystne dla powoda w stosunku do regulacji zawartych w poprzednio obowiązującym układzie zbiorowym pracy. Ta niekorzystna zmiana warunków płacy, dla swej skuteczności wymagała – według Sądu Rejonowego - dokonania przez pracodawcę wypowiedzenia zmieniającego we wspomnianym zakresie, przy czym pracodawca wypowiedział powodowi dotychczasowe warunki umowy o pracę dopiero w lipcu 2003 roku, a zatem okres wypowiedzenia upłynął w dniu 31 października 2003 roku. Sąd uznał, iż do tej daty dodatek stażowy powoda wzrastał na zasadach określonych w dotychczas obowiązującym układzie zbiorowym, tj. o 1,5% rocznie, bez określenia maksymalnej granicy dodatku.

Zdaniem Sądu Rejonowego nie można przyjąć interpretacji strony pozwanej, że wypowiedzenie zmieniające doprowadziło do pozbawienia pracowników praw nabytych i określenia wysokości należnych im dodatków stażowych w wymiarze sprzed 1 marca 1999 roku. Sąd podkreślił, iż powód zachował prawo do nabytego dodatku stażowego na poziomie z dnia 1 listopada 2003 roku (tj. po upływie terminu wypowiedzenia dokonanego w lipcu 2003 roku), a nie na poziomie z marca 1999 roku. Uznał, że zgodnie z art. 241⁸ § 1 k.p. w okresie jednego roku od dnia przejścia zakładu pracy lub jego zorganizowanej części na nowego pracodawcę do pracowników stosuje się postanowienia układu, którym byli objęci przed przejściem zakładu pracy na nowego pracodawcę.

W ocenie Sądu meriti rację ma powód twierdząc, że w stosunku do niego, przez pierwszy rok pracy u pozwanego, obowiązywały go dotychczasowe postanowienia układów zbiorowych, zaś po upływie tego okresu nie zostały wypowiedziane warunki pracy i płacy powoda wynikające z tych układów, zatem omawiane zasady przyznawania dodatku stażowego obowiązują dalej, w kształcie analogicznym jak u poprzednika prawnego.

Sąd I instancji uznał, że wysokość należności nie była kwestionowana przez stronę pozwaną, która nie odnosiła się do przedstawionych przez powoda wyliczeń, kwestionując zasadę.

Mając na uwadze powyższe Sąd ten przyjął, iż powód miał prawo do dodatku stażowego w wysokości osiągniętej w listopadzie 2003 roku, czyli na poziomie 43,5%, zaś pracodawca wypłacał mu ten dodatek w wysokości 36%, a zatem powodowi należna była różnica między dodatkiem faktycznie wypłacanym, a należnym.

W ocenie Sądu Rejonowego pozostawienie wynagrodzenia powoda na poziomie niższym aniżeli wynikało to z postanowień (...) za okres objęty powództwem skutkuje tym, że pozwany pozostawał w opóźnieniu z zapłatą części każdomiesięcznego wynagrodzenia powoda, dlatego od dnia 11 następnego danego miesiąca powodowi należne były odsetki ustawowe za opóźnienie wypłaty wynagrodzenia za poprzedni miesiąc. Sąd wskazał, że prawidłowo pełnomocnik powoda wyliczył należność odsetek za okres wymagalności do daty wytoczenia powództwa i właściwie dokonał ich kapitalizacji, żądając odsetek od wyliczonej należności od daty wytoczenia powództwa (art. 481 i 482 k.c. w zw. z art. 300 k.p.)

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając obowiązek ich zwrotu od pozwanej spółki, jako strony przegrywającej na rzecz J. W.. Na koszty poniesione przez powoda złożyły się wydatki związane z

ustanowieniem pełnomocnika w kwocie 450 złotych (§ 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).

O kosztach sądowych w postaci nieuiszczonej przez powoda opłaty od pozwu Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594 z późn. zm.) w zw. z art. 98 k.p.c.

Nadał nadto wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda na podstawie art. 477² § 1 k.p.c.

Od powyższego wyroku w dniu 23 maja 2014 roku strona pozwana wniosła apelację, zaskarżając wyrok w całości. Rozstrzygnięciu zarzuciła rażące naruszenie przepisów zbiorowego prawa pracy – (...) dla (...) Zatrudnionych przez (...) Zrzeszonych w Związku (...) z dnia 2.12.2002r. (pkt 5 załącznika nr 6) oraz wewnątrzzakładowego prawa pracy – Regulaminu Wynagradzania z dnia 1.07.2003r. (pkt 5 załącznika nr 5) w zakresie rozumienia sformułowania „w dotychczasowej wysokości” i odniesienia jej do daty upływu terminu wypowiedzenia zmieniającego; naruszenie art.65 k.c. poprzez dokonanie niewłaściwej wykładni przepisów prawa pracy, o których mowa wyżej. Wskazując na te zarzuty na podstawie art.386 § 1 k.p.c. pozwana wniosła o zmianę wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania za obie instancje.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana podniosła, że określenie użyte w Regulaminie Wynagradzania odnoszące się do „dotychczasowej wysokości” dodatku stażowego wiązać należy z wysokością dodatku, do jakiej powód miał prawo w dniu 1 marca 1999 roku (w dniu wejścia w życie (...)), a nie w dniu poprzedzającym zmianę warunków płacy (31.10.2003) w wyniku faktycznie dokonanego wobec niego wypowiedzenia zmieniającego w tym zakresie.

Odpowiadając na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję. W uzasadnieniu wskazał, że wysokość należnego mu dodatku stażowego winna być ustalana z uwzględnieniem stażu pracy według stanu na dzień 31.10.2003, czyli dnia wejścia w życie nowych regulacji płacowych i jednoczesnego wypowiedzenia układu z 1999 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Wbrew jej twierdzeniom - Sąd Rejonowy dokonał właściwej wykładni przepisów zbiorowego prawa pracy obowiązujących w okresie zatrudnienia powoda, dokonując właściwej ich subsumpcji pod fakty ustalone w toku postępowania pierwszoinstancyjnego.

W przedmiotowej sprawie niesporne pozostaje, że powód był pracownikiem poprzednika prawnego strony pozwanej – przedsiębiorstwa (...) w okresie obowiązywania Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, który od 1 marca 1999 roku został zastąpiony Ponadzakładowym Układem Zbiorowym Pracy.

Bezsporne jest także, że obowiązujący od 1 marca 1999 roku Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy przewidywał postanowienia mniej korzystne dla powoda (górną granicę dodatku stażowego na 33% oraz regułę, zgodnie z którą pracownik, który w dniu wejścia w życie układu posiada prawo do dodatku wyższego niż 33% zachowuje go w takiej wysokości bez prawa do dalszego wzrostu), jednak warunki dotychczasowe - korzystniejsze dla powoda nie zostały mu zmienione ani w drodze porozumienia stron, ani wypowiedzenia zmieniającego warunki płacy w tym zakresie.

Faktem niespornym jest także, że dopiero po wejściu w życie kolejnego Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy, obowiązującego od dnia 1 marca 2003 roku dokonano wobec powoda w lipcu 2003 roku wypowiedzenia zmieniającego warunki płacy, odnosząc się do reguł przewidzianych tym aktem.

Wskazać w tym miejscu należy, że akt ten oraz regulamin wynagradzania dla pracowników zatrudnionych przez następcę prawnego, który wszedł w życie 1 sierpnia 2003 roku przewidywał górną granicę dodatku stażowego na 33% oraz wprowadził regułę, zgodnie z którą pracownik zatrudniony w dniu wejścia w życie Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Zatrudnionych przez (...) Zrzeszonych w Związku (...), który w dniu 1 marca 1999 roku był pracownikiem przedsiębiorstwa państwowego (...) i przed tym dniem nabył prawo dodatku w wysokości wyższej niż 33% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, zachowuje procentowy wymiar dodatku w dotychczasowej wysokości, bez prawa do dalszego jego wzrostu (pkt 5 załącznika nr 9).

W ocenie Sądu Okręgowego rozpoznającego przedmiotową sprawę przepis ten w zakresie ustalenia dotychczasowej wysokości dodatku stażowego odnosi się wprost do momentu daty upływu terminu wypowiedzenia zmieniającego dokonanego wobec powoda w związku z wejściem w życie omawianego Układu z dnia 2 grudnia 2002 roku, a zatem do daty 31 października 2003 roku. Data 1 marca 1999 roku to moment, w którym zatrudnienie stanowi jedynie kolejną przesłankę do zachowania prawa do dodatku w dotychczasowej wysokości.

Pojęcie „dotychczasowej wysokości” dodatku słusznie Sąd meriti odniósł do warunków istniejących bezpośrednio przed ich zmianą.

W sprawie niesporne jest, że w dniu 31 października 2003 roku powód legitymował się prawem do dodatku stażowego w wysokości 43,5% wynagrodzenia zasadniczego.

Nie bez znaczenia pozostaje nadto w tym zakresie fakt wypłaty powodowi dodatku w tej właśnie wysokości za okres bezpośrednio poprzedzający okres sporny – od lutego 2009 do stycznia 2012 roku, dochodzonego w procesie o wyrównanie tego świadczenia, opartym na tej samej konstrukcji prawnej.

Wskazać nadto należy, że kolejny obowiązujący u pozwanej Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy zawarty w dniu 21 maja 2012 roku, w pkt 5 załącznika nr 7 (k 52) wprost potwierdza powyższy tok rozumowania, przewidując korzystniejsze, w zakresie wysokości, warunki nabycia prawa do dodatku stażowego. Zgodnie bowiem z treścią omawianego przepisu pracownik, który przed dniem wejścia w życie tego Układu z tytułu pracy na kolei udokumentował prawo do dodatku w wysokości wyższej niż 33% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, zachowuje procentowy wymiar tego dodatku w dotychczasowej wysokości, bez prawa do dalszego jego wzrostu.

W świetle powyższych uwag uznać należy, że rozumienie przez Sąd I instancji pojęcia „dotychczasowej wysokości” i wykładnia wyżej wskazanych przepisów prawa pracy dokonane zostały prawidłowo, co skutkuje uznaniem bezzasadności zarzutów apelacji i jej oddaleniem na podstawie art.385 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego zapadło na podstawie art.98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art.391 § 1 k.p.c. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 225 złotych ustalone na podstawie § 12 ust.1 pkt 1 w zw. z § 11 ust.1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz.1349 z późn.zm).